

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

VŨ THỊ THANH HƯƠNG

**NGHIÊN CỨU ĐẶC ĐIỂM CỦA THẨM THỰC VẬT THOÁI
HÓA DO TÁC ĐỘNG CỦA QUÁ TRÌNH KHAI THÁC THAN
Ở THÀNH PHỐ HẠ LONG, TỈNH QUẢNG NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ SINH HỌC

Thái Nguyên - 2011

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

VŨ THỊ THANH HƯƠNG

**NGHIÊN CỨU ĐẶC ĐIỂM CỦA THẨM THỰC VẬT THOÁI
HÓA DO TÁC ĐỘNG CỦA QUÁ TRÌNH KHAI THÁC THAN
Ở THÀNH PHỐ HẠ LONG, TỈNH QUẢNG NINH**

Chuyên ngành: SINH THÁI HỌC
Mã số : 60.42.60

LUẬN VĂN THẠC SĨ SINH HỌC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: TS. NGUYỄN THẾ HÙNG

Thái Nguyên - 2011

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến TS. Nguyễn Thế Hưng (Đại học Quốc gia Hà Nội), người đã tận tình hướng dẫn tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thiện luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn các thầy, cô trong khoa Sinh học, trường Đại học Sư phạm (Đại học Thái Nguyên), khoa Sau Đại học (Đại học Thái Nguyên) và Viện Sinh thái và Tài nguyên Sinh vật (Viện Khoa học và Công nghệ Việt Nam) đã nhiệt tình giảng dạy và giúp đỡ tôi trong học tập, nghiên cứu khoa học.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Sở Nông Nghiệp và Phát Triển Nông Thôn, Sở Tài Nguyên - Môi Trường, UBND thành phố Hạ Long (tỉnh Quảng Ninh) đã giúp đỡ tôi trong quá trình triển khai nghiên cứu đề tài.

Trong quá trình thực hiện đề tài nghiên cứu, tôi còn được sự động viên, giúp đỡ về nhiều mặt của Ban Giám hiệu trường THPT Lê Quý Đôn, gia đình, đồng nghiệp và bạn bè.

Tôi xin gửi tới các cơ quan, cá nhân đã giúp đỡ tôi, lời chúc sức khỏe, hạnh phúc, thành đạt và lời cảm ơn trân trọng.

Thái Nguyên, ngày 20 tháng 7 năm 2011

Tác giả

Vũ Thị Thanh Hương

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất cứ công trình nào.

Thái Nguyên, ngày 20 tháng 7 năm 2011

Tác giả

Vũ Thị Thanh Hương

MỤC LỤC

Danh mục các bảng	Trang
Danh mục các hình vẽ, đồ thị	
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	3
3. Những đóng góp mới của luận văn	3
Chương I: TỔNG QUAN TÀI LIỆU	5
1.1. Một số khái niệm cơ bản liên quan đến đề tài	5
1.2. Nghiên cứu thành phần loài và dạng sống (life form) thực vật	12
1.3. Nghiên cứu cấu trúc của thảm thực vật	14
1.4. Nghiên cứu quá trình tái sinh tự nhiên, phục hồi rừng và xu hướng diễn thế của thảm thực vật	21
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	31
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	31
2.2. Nội dung nghiên cứu	32
2.3. Phương pháp nghiên cứu	32
Chương 3: ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN - XÃ HỘI VÙNG NGHIÊN CỨU	35
3.1. Điều kiện tự nhiên của thành phố Hạ Long (tỉnh Quảng Ninh)	35
3.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội của thành phố Hạ Long (tỉnh Quảng Ninh)	41
3.3. Đặc điểm điều kiện tự nhiên xã hội của phường Cao Xanh và phường Hà Khánh – Thành phố Hạ Long (tỉnh Quảng Ninh)	43
Chương 4: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	46
4.1. Thành phần loài và thành phần dạng sống của cây gỗ trong các trạng thái thảm thực vật	46

4.2. Đặc điểm về hình thái, cấu trúc của các trạng thái thảm thực vật	65
4.3. Năng lực tái sinh tự nhiên của các loài cây gỗ trong các trạng thái thảm thực vật	69
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ	82
TÀI LIỆU THAM KHẢO	84
PHỤ LỤC	91

DANH MỤC CÁC BẢNG

<i>Tên bảng</i>	<i>Trang</i>
Bảng 4.1: Số loài cây gỗ trong mỗi họ thực vật ở khu vực nghiên cứu	
Bảng 4.2: Số lượng loài cây gỗ trong mỗi họ thực vật ở khu vực nghiên cứu	
Bảng 4.3: Số lượng chi của cây gỗ trong mỗi họ thực vật ở khu vực nghiên cứu	
Bảng 4.4: Số lượng và tỷ lệ phần trăm về loài, chi và họ của cây gỗ trong các trạng thái thảm thực vật	
Bảng 4.5: Một số chỉ tiêu về cấu trúc hệ thống của cây gỗ trong các trạng thái thảm thực vật	
Bảng 4.6: Sự biến động về số loài cây gỗ trong các họ thực vật ở điểm nghiên cứu thứ nhất (phường Cao Xanh – TP Hạ Long)	
Bảng 4.7: Sự biến động về số chi của cây gỗ trong mỗi họ thực vật ở điểm nghiên cứu thứ nhất (phường Cao Xanh – TP Hạ Long)	
Bảng 4.8 : Sự biến động về số loài cây gỗ trong các họ thực vật ở điểm nghiên cứu thứ hai (phường Cao Xanh – TP Hạ Long)	
Bảng 4.9 : Sự biến động về số chi của cây gỗ trong các họ thực vật ở điểm nghiên cứu thứ hai (phường Cao Xanh – TP Hạ Long)	
Bảng 4.10: Sự biến động về số loài cây gỗ trong mỗi họ thực vật ở điểm nghiên cứu thứ ba (phường Hà Khánh – TP Hạ Long)	

<p>Bảng 4.11: Sự biến động về số chi của cây gỗ trong các họ thực vật ở điểm nghiên cứu thứ ba(phường Hà Khánh – TP Hạ Long)</p> <p>Bảng 4.12: Chỉ số tương đồng (Sorensen's Index - SI) giữa các trạng thái thảm thực vật ở ba địa điểm nghiên cứu</p> <p>Bảng 4.13: Số loài và tỷ lệ (%) của cây gỗ thuộc các kiểu dạng sống Megaphanerophytes – Mesophanerophytes – (MM) và kiểu dạng sống Microphanerophytes – (Mi) trong các trạng thái thảm thực vật</p> <p>Bảng 4.14: Mật độ cây gỗ tái sinh trong các trạng thái thảm thực vật</p> <p>Bảng 4.15: Mật độ cây gỗ tái sinh theo các cấp chiều cao trong các trạng thái thảm thực vật</p> <p>Bảng 4.16: Mật độ và tỷ lệ về nguồn gốc của cây gỗ tái sinh trong các trạng thái thảm thực vật</p> <p>Bảng 4.17: Chất lượng của cây gỗ tái sinh trong các trạng thái thảm thực vật</p> <p>Bảng 4.18: Sự biến động về mật độ cây gỗ tái sinh theo vị trí địa hình trong các trạng thái thảm thực vật</p> <p>Bảng 4.19: Mật độ (cây/ha) và tỷ lệ (%) một số loài cây gỗ tái sinh theo các cấp chiều cao ở điểm nghiên cứu thứ nhất</p> <p>Bảng 4.20: Mật độ (cây/ha) và tỷ lệ (%) một số loài cây gỗ tái sinh theo các cấp chiều cao ở điểm nghiên cứu thứ hai</p> <p>Bảng 4.21: Mật độ (cây/ha) và tỷ lệ (%) một số loài cây gỗ tái sinh theo các cấp chiều cao ở điểm nghiên cứu thứ ba</p>	
--	--

DANH MỤC CÁC HÌNH VẼ, BIỂU ĐỒ

Tên hình

Trang

Hình 2.1: Cách bố trí các ô dạng bản trong ô tiêu chuẩn

Hình 3.1 : Bản đồ hành chính thành phố Hạ Long (tỉnh Quảng Ninh)

Hình 3.2 : Các lực lượng chức năng tỉnh Quảng Ninh kiểm tra tại hiện trường khai thác than trái phép ở thành phố Hạ Long

Hình 4.1: Biểu đồ biểu diễn số loài cây gỗ trong mỗi họ thực vật ở khu vực nghiên cứu

Hình 4.2: Đồ thị biểu diễn sự biến động về số chi của cây gỗ trong mỗi họ thực vật ở khu vực nghiên cứu

Hình 4.3: Biểu đồ biểu diễn về số loài, số chi và số họ của cây gỗ trong các trạng thái thảm thực vật.

Hình 4.4: Biểu đồ biểu diễn một số chỉ tiêu cấu trúc hệ thống của cây gỗ trong các trạng thái thảm thực vật

Hình 4.5: Biểu đồ biểu diễn tỷ lệ các loài cây gỗ thuộc các kiểu dạng sống Megaphanerophytes – Mesophanerophytes – (MM) và kiểu dạng sống Microphanerophytes – (Mi) trong các trạng thái thảm thực vật

Hình 4.6: Biểu đồ biểu diễn mật độ cây gỗ tái sinh (cây/ha) trong các trạng thái thảm thực vật

Hình 4.7: Biểu đồ biểu diễn sự biến thiên về mật độ cây gỗ tái sinh

theo các cấp chiều cao trong các trạng thái thảm thực vật

Hình 4.8: Biểu đồ biểu diễn về nguồn gốc của cây gỗ tái sinh trong các trạng thái thảm thực vật

Hình 4.9: Biểu đồ biểu diễn tỷ lệ về chất lượng của cây gỗ tái sinh trong các trạng thái thảm thực vật

Hình 4.10 : Biểu đồ biểu diễn sự biến động mật độ cây tái sinh theo vị trí địa hình trong các trạng thái thảm thực vật